

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 5

Частина II

**Одеса
2019**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – 224 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Готліб І. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Підгорний А.З. – к.е.н., професор, завідувач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,
Абалмасова М. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Агапченко К. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Березорудський А. М. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Богомаз О. О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Бойко В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Бурлаєва В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Воскобойнік І. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Гаращенко О. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Зарічна Т. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кот А. Г. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мівшук Ю. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мотишена В. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Рубель Г. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В. В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки ліквідності комерційних банків України за період 2008 – 2018 рр.....	6
Бойко В.С., Вітковська К.В. Статистичний аналіз рівня безробіття в Україні.....	13
Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки грошової маси та грошового обігу в Україні.....	22
Березорудський А.М., Вітковська К.В. Статистична оцінка впливу факторів на рівень бідності населення.....	29
Абалмасова М.П., Готліб І.Г. Статистичний аналіз заробітної плати в Україні за 2010 – 2018 рр.....	36
Кот А.Г., Тарасова К.І. Статистичне дослідження доходів та витрат населення в системі оцінювання рівня життя.....	45
Абалмасова М.П., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз доходів та витрат населення деяких країн світу.....	55
Богомаз О.О., Самоусєнкова О.В. Аналіз діяльності інноваційних підприємств в промисловості України за 2012 – 2017рр.....	62
Гаращенко О.В., Підгорний А.З. Динаміка та перспективи розвитку вищої освіти в Україні.....	72
Мотишена В.В., Милашко О.Г. Статистичне дослідження структури та динаміки валового внутрішнього продукту.....	79
Зарічна Т.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня людського розвитку в Україні.....	86
Воскобойнік І.І., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня злочинності в Одеській області.....	92
Абалмасова М.П., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз фінансової діяльності підприємств Одеської області.....	99
Богомаз О.О., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження рівня цін в Україні.....	105
Бойко В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження стану та розвитку страхового ринку в Україні.....	112
Мотишена В.В., Погорєлова Т.В. Особливості статистичного дослідження динаміки валютних курсів	120

Бурлаєва В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження продовольчого ринку України...	128
Любович А.А., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження земельних ресурсів та їх використання в Україні	134
Абалмасова М.П., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз ринку інновацій в Україні.....	141
Агапченко К.А., Самотоєнкова О.В. Аналіз динаміки грошового ринку в Україні за 2008 – 2018 рр.....	147
Мившук Ю.І., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз рівня доходів населення України.....	155
Рубель Г.А., Самотоєнкова О.В. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.....	163
Любович А.А., Милашко О.Г. Партнерство України з Францією: статистичний аспект	171
Бурлаєва В.С., Милашко О.Г. Партнерство України з Німеччиною. Статистичний аспект.....	180
Унтілов В.В., Милашко О.Г. Партнерство України з Великою Британією. Статистичний аспект	185
Богомаз О.О., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз використання інтернету в Україні	193
Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Порівняльний аналіз освіти в Україні та деяких країнах світу	198
Манєва К.П., Ольвінська Ю.О. Вплив інтернету на людський розвиток.....	207
Стародубцева Т.В., Ольвінська Ю.О. Вплив корупції на людський розвиток	212
Воскобойнік І.І., Вітківська К.В. Використання вибірових обстежень у соціальній статистиці	217

СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТА РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Бойко В. С.¹, Погорелова Т. В.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Бойко В.С., Погорелова Т. В. Статистичне дослідження стану та розвитку страхового ринку в Україні. У статті розглянуто сучасний стан страхового ринку в Україні. Проаналізовано основні показники діяльності страхових компаній. Розглянуто структуру валових та чистих страхових виплат. Здійснено факторний аналіз чистих страхових виплат. Наведено рейтинг надійності страхових компаній України.

Ключові слова: страховий ринок, страхові компанії, страхові виплати, страхові премії.

Boiko V. S., Pogorelova T. V. Statistical analysis of the state and development of the insurance market in Ukraine. The article considers the current state of the insurance market in Ukraine. The main indicators of the activity of insurance companies are analyzed. The structure of gross and net insurance payments is considered. A factor analysis of net insurance payments. The reliability rating of insurance companies of Ukraine is given.

Keywords: insurance market, insurance companies, insurance payments, insurance premiums.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Бойко, В. С. Статистичне дослідження стану та розвитку страхового ринку в Україні [Текст] / В. С. Бойко, Т. В. Погорелова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – С. 112 – 119.

Постановка проблеми. У розвинених країнах страхова галузь є однією з провідних. Розвиток ринку страхування є важливою умовою для сталого економічного зростання та підвищення добробуту населення. Стабільність страхового ринку залежить від динаміки розвитку суб'єктів господарювання та від змін в економіці загалом. Однак в Україні страхова культура населення та рівень доходів є низькими, тому актуальним є дослідження страхового ринку України у сучасних умовах та знаходження можливих шляхів його подальшого розвитку.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Основними

проблемами страхового ринку займалися такі вітчизняні вчені, як К. Базилевич [4], Ю. Журавльов, О. Заруба, В. Грушко, М. Карташов, С. Осадець, А. Александров, В. Шахов та ін. Вивченню теоретичних засад функціонування страхового ринку присвячено наукові праці С. Асмуссена, Н. Боверса, Н. Вікстада, Х. Гадвігера, Х. Гербера, Д. Діксона, Х. Крамера, Дж. Беекмана та інших зарубіжних вчених.

Мета статті. Метою роботи є аналіз сучасних тенденцій розвитку страхового ринку України, здійснення оцінки його основних показників та виявлення головних проблем сектору страхування.

Виклад основного матеріалу. В наш час страхування є одним з найважливіших сегментів ринкових відносин. Страховий ринок займає друге місце за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків. Головною функцією національного страхового ринку є акумуляція та розподіл страхового фонду з метою страхового захисту суспільства.

Для галузі страхування України характерна низька концентрація страхового ринку та консолідація страхових компаній, що відповідає загальносвітовим тенденціям.

Страхові компанії є первинною ланкою страхового ринку, адже саме тут відбувається процес формування і використання страхового фонду, формуються та проявляються економічні відносини, переплітаються особисті, групові, колективні інтереси.

Станом на 31.12.2017 загальна кількість страхових компаній становила 294, у тому числі СК "life" – 33 компанії, СК "non-life" – 271 компанія. Кількість страхових компаній щорічно зменшується (табл.1), так, у 2017 році порівняно з 2016 роком кількість компаній зменшилася на 16 СК, а порівняно з 2013 роком зменшилася на 113 СК [2].

Таблиця 1

Кількість страхових компаній України за 2013 – 2017 рр.

Кількість страхових компаній	Станом на кінець року					Абсолютне відхилення, 2017/2013, од.	Темп приросту, 2017/2013, %
	2013	2014	2015	2016	2017		
Загальна кількість	407	382	361	310	294	-113	-27,764128
в т.ч.:							
СК "non-Life"	345	325	312	271	261	-84	-24,347826
СК "Life"	62	57	49	39	33	-29	-46,774194

В таблиці 2 представлені основні показники діяльності страхових компаній та їх динаміка. Дані таблиці 2 дають загальне уявлення про розвиток страхового ринку як механізму фінансування ризиків та інструменту страхового захисту держави. За останні роки спостерігається зростання страхових резервів. Так, станом на 31.12.2017 страхові резерви України зросли на 1927,7 млн. грн. (9,2%) у порівнянні з аналогічною датою 2016 року, а порівняно з 2013 – на 8428,7 млн. грн.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(58,4%). На кінець 2017 року технічні резерви склали 14474,80 млн. грн., що на 1366,3 млн. грн. або 10,4% більше, ніж за 2016 рік, а резерви зі страхування життя зросли на 561,4 млн. грн.(7,2%).

За 2017 рік збільшились такі показники, як загальні активи страховиків на 1 305,4 млн. грн. (2,3%); активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів – 1012,7 млн. грн. (2,9%) та обсяг сплачених статутних капіталів – 169,7 млн. грн. (1,3%) [3].

Таблиця 2

Основні показники діяльності страхових компаній в Україні за 2013-2017 рр.

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	Темп приросту 2017/2013, %
Страхові резерви, млн. грн.						
Обсяг сформованих страхових резервів	14435,7	15828,0	18 376,30	20 936,70	22 864,40	13,9
- резерви зі страхування життя	3845,8	5306,0	6 889,30	7 828,20	8 389,60	13,6
- технічні резерви	10589,9	10522,0	11 487,00	13 108,50	14 474,80	14,1
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.						
Загальні активи страховиків (згідно з формою 1 (П(С)БО))	66387,5	70261,2	60 729,10	56 075,60	57 381,00	-7,7
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	37914,0	40530,1	36 418,80	35 071,90	36 084,60	-3,7
Обсяг сплачених статутних капіталів	15232,5	15120,9	14 474,80	12 661,60	12 831,30	-12,5

Основною статтею доходів страховиків від страхової діяльності є страхові премії, тому саме вони підлягають пильному аналізу [3]. Валові страхові премії за вирахуванням частки страхових премій, які сплачуються перестраховкам-резидентам, являють собою чисті страхові премії.

За 2017 рік валові страхові премії становили 43431,8 млн. грн., з яких: 15555,6 млн. грн. (35,8%), що надійшли від фізичних осіб; 27876,2 млн. грн. (64,2%), що надійшли від юридичних осіб. Порівняно з 2016 роком обсяги валових страхових премій за 2017 рік збільшились на 23,5%, а порівняно з 2013 роком зросли на 51,5%.

На кінець 2017 року частка чистих страхових премій становила 65,6% від валових страхових премій. Чисті страхові премії за 2017 рік порівняно з 2016 роком збільшились на 7,7% і склали 28 494,4 млн. грн., а порівняно з 2013 роком зросли на 32,2% (рис. 1.).

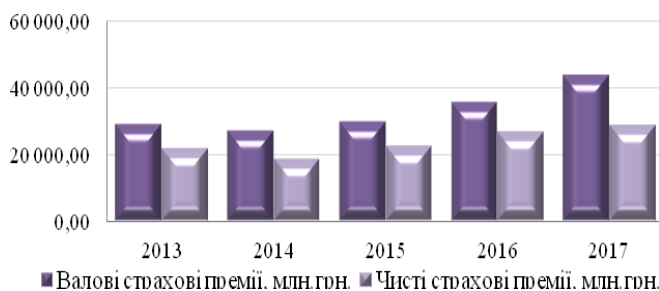

Рис. 1. Динаміка страхових премій за 2013 – 2017 роки, млн. грн.

Страхові виплати представляють собою грошові суми, які Фонд соціального страхування від нещасних випадків виплачує застрахованому чи особам, що мають на це право, у разі настання страхового випадку. Структура валових та чистих страхових виплат за 2016 – 2017 роки представлена в таблиці 3.

На кінець 2017 року розмір валових страхових виплат становив 10 536,8 млн. грн., у тому числі зі страхування життя – 556,3 млн. грн. (або 5,3%), а з видів страхування, інших, ніж страхування життя – 9 980,5 млн. грн. або 94,7% [6].

Валові страхові виплати за 2017 рік порівняно з 2016 року збільшилися на 19,2% (до 10 536,8 млн. грн.), а чисті страхові виплати збільшилися на 19,8% і становили 10 256,8 млн. грн.

На кінець 2017 року у структурі чистих страхових виплат найбільша питома вага страхових виплат належала: автострахуванню (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») – 4802,9 млн. грн. (46,8%); страхуванню фінансових ризиків – 1803,6 млн. грн. або 17,6%; медичному страхуванню – 1671,6 млн. грн. або 16,3%; страхуванню життя – 556,3 млн. грн. (5,4%) та інші.

Проаналізуємо зміну рівня чистих страхових виплат за рахунок факторів. Рівень чистих виплат у цілому по країні за останні роки дуже низький. Варто зазначити, що у деяких розвинених країнах даний показник досягає 80%.

Таблиця 3
Структура валових та чистих страхових виплат за 2016-2017 роки

Види страхування	Страхові виплати, млн. грн.				Темпи приросту страхових виплат, %	
	Валові	Чисті	Валові	Чисті	валових	чистих
	2016		2017		2017/2016	
Автострахування	3 868,3	3 707,5	4 997,8	4 802,9	29,2	29,5
Страхування фінансових ризиків	935,4	822,8	1 879,2	1 803,6	100,9	119,2
Медичне страхування	1 341,4	1 339,9	1 672,0	1 671,6	24,6	24,8
Страхування життя	418,3	418,3	556,3	556,3	33,0	33,0
Страхування медичних витрат	216,8	216,1	263,5	261,4	21,5	21,0
Страхування кредитів	1 101,7	1 101,7	261,3	261,3	-76,3	-76,3
Страхування майна	149,7	149,4	262,5	260,6	75,4	74,4
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	81,9	81,4	167,2	165,1	104,2	102,8
Страхування вантажів та багажу	392,8	392,5	66,1	63,9	-83,2	-83,7
Інші види страхування	333,2	331,4	410,9	410,1	23,3	23,7
Всього	8 839,5	8 561,0	10 536,8	10 256,8	19,2	19,8

Розрахуємо основні статистичні прирости за такими формулами:

$$\Delta P_{\Sigma} = P_{B_1} - P_{B_0} = \frac{B_1}{\pi_1} - \frac{B_0}{\pi_0}$$

$$\Delta P_{\Sigma}(B) = \frac{B_1}{\pi_1} - \frac{B_0}{\pi_1} = \frac{B_1 - B_0}{\pi_1}$$

$$\Delta P_{\Sigma}(\pi) = \frac{B_0}{\pi_1} - \frac{B_0}{\pi_0}$$

де, ΔP_{Σ} – абсолютна зміна рівня чистих страхових виплат; P_{Σ} – рівень чистих страхових виплат; B_0, B_1 – обсяг чистих страхових виплат відповідно у базисному та звітному періодах; π_0, π_1 – обсяг чистих страхових премій відповідно у базисному та звітному періодах.

Розрахунки наведені в таблиці 4.

Рівень чистих страхових виплат в Україні у 2017 році порівняно з 2016 роком зріс на 3,6% й склав 35,9%. В основному зростання рівня чистих страхових виплат спостерігалось за рахунок збільшення надходження чистих страхових премій, які зросли на 2030,6 млн. грн., що призвело до зростання рівня виплат на 5,9%. Збільшення чистих страхових виплат на 1695,8 млн. грн. призвело до зниження рівня валових страхових виплат на 2,3%.

Таке співвідношення двох факторів є оптимальним, оскільки зростання рівня страхових виплат повинно відбуватися при збалансованому співвідношенні змін страхових премій та страхових

виплат.

За 2017 рік 15555,6 млн. грн. валових страхових премій надійшло від страховальників-фізичних осіб, що на 17,7% більше, ніж за 2016 рік.

Таблиця 4

Динаміка рівня чистих страхових виплат в Україні рахунок факторів

Показники	2016 рік	2017 рік	Абсолютна зміна	Абсолютна зміна рівня чистих виплат за рахунок факторів:
Чисті страхові премії, млн. грн.	26 463,8	28 494,4	2030,6	1) зміни чистих премій: 5,9
Чисті страхові виплати, млн. грн.	8 561,0	10 256,8	1695,8	2) зміни чистих виплат: -2,3
Рівень чистих виплат, %	32,3	35,9	3,6	Загальний вплив двох факторів: 3,6

Структура валових страхових премій, що надійшли від фізичних осіб за 2017 рік: 12742,5 млн. грн. – за видами страхування, іншими, ніж страхування життя; 2813,1 млн. грн. – за видом страхування життя.

Особливу увагу варто приділити страхуванню життя, оскільки воно є універсальним інструментом для вирішення багатьох соціальних завдань. Страхування життя – це інструмент фінансового захисту, який забезпечує існування людей похилого віку та осіб, які втратили здатність заробляти гроші внаслідок непередбачуваних життєвих обставин. Так, за 2017 рік кількість застрахованих фізичних осіб зменшилась на 2,1% або на 88296 осіб [5].

Обсяги надходжень валових страхових платежів та валових страхових виплат зі страхування життя за 2015 – 2017 роки зображено на рис. 2.

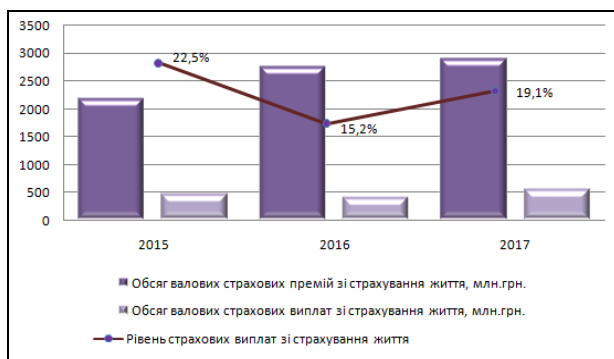

Рис. 2. Динаміка страхових премій та страхових виплат із страхування життя за 2015 – 2017 роки, млн. грн.

Так, валові страхові премії із страхування життя за 2017 рік становили 2913,7 млн. грн., що на 5,7% більше, ніж за 2016 рік. При цьому, обсяг валових страхових виплат із страхування життя за цей період збільшився на 33,0% і становив 556,3 млн. грн.

Вибір страховика – це відповідальний і досить складний процес, враховуючи насиченість ринку фінансовими організаціями, що надають страхові послуги. Щоб зробити правильний вибір варто орієнтуватися на рейтинг надійності страхових компаній України, підготовлений журналом Insurance Top і Форіншурер.

У таблиці 5 представлений рейтинг провідних страхових компаній за активами у 4-му кварталі 2017 року. Завдяки рейтингу можна простежити динаміку даного показника у порівнянні з попереднім періодом, а також побачити зміну позицій самих страхових компаній.

Таблиця 5

Рейтинг надійності страхових компаній у 2017 році, тис. грн.

№	Страхова компанія	Активи	Капітал	Прибуток
1	Креміль	3 013 093,50	1 999 491,80	1 485 242,20
2	ІНГО Україна	1 813 053,60	640 996,40	207 224,10
3	АХА Страхування	1 789 424,00	488 402,00	128 279,00
4	УНІКА	1 662 717,00	415 530,00	221 366,00
5	PZU Україна	1 594 049,00	265 452,00	215 220,00
6	Альянс	1 533 671,00	1 317 786,00	62 137,00
7	Арсенал страхування	1 179 156,00	273 904,00	88 724,00
8	ТАС Страхова група	1 157 870,30	450 208,10	288 143,50
9	АСКО	843 497,00	191 187,00	124 583,00
10	Українська страхова група	830 834,30	291 571,60	38 230,60

Рейтинг страхових компаній за розміром активів очолює СК «Креміль», що надає різнобічні послуги, спрямовані на максимальне задоволення ринкового попиту з використанням сучасних технологій і високого рівня сервісного обслуговування. Станом на 31.12.2017 активи компанії склали 3 013 093,50 тис. грн., а прибуток – 1 485 242,20 тис. грн.

«ІНГО Україна» надає послуги у формі добровільного та обов'язкового страхування (близько 40 видів). На кінець 2017 року активи цієї акціонерної компанії склали 1 813 053,60 тис. грн. Одним з напрямків діяльності компанії є добровільне медичне страхування. Турбота про власне здоров'я є невід'ємною частиною нашого життя. Так, продукти добровільного медичного страхування «Міцне здоров'я» дозволяють отримувати якісну і кваліфіковану медичну допомогу в кращих медичних установах.

«АХА» – є найбільшою страховою компанією Європи і вже декілька років підряд є страховим брендом №1 в світі. Головним елементом глобальної стратегії АХА є якість сервісу. В цілому, у страхової компанії в Україні є ліцензії на здійснення 21 виду страхування. На кінець 2017 року компанія володіла активами на суму 1 789 424,00 тис. грн.

Стабільною, надійною і інноваційною є страхова компанія «УНІКА». За результатами незалежного національного опитування клієнтів у 2017 році загальний рівень задоволеності клієнтів УНІКИ становив 90%.

Висновки. Отже, страховий ринок України є досить незвинутим та має ряд не вирішених проблем. Протягом 2013 – 2017 років можна було спостерігати тенденції до збільшення таких показників: валових та чистих страхових премій, валових та чистих страхових виплат, страхових резервів. При цьому, загальні активи страховиків, обсяги сплачених статутних капіталів зменшувалися, що насамперед було пов'язано зі зниженням кількості страхових компаній.

Для всіх верств населення існування здорового сектора страхування є важливим фактором життєдіяльності. Тому основними напрямками вирішення проблем розвитку страхового ринку України мають бути:

- розробка єдиної законодавчої бази стосовно нормативів діяльності страхових компаній;
- забезпечення подальшої адаптації законодавства України у сфері страхування до законодавства Європейського Союзу;
- наближення страхового законодавства до міжнародних стандартів;
- підвищення добробуту та рівня страхової культури населення ;
- покращення стану корпоративних і державних фінансів;
- впровадження системи захисту прав споживачів страхових послуг;
- активізація обов'язкових видів страхування, а саме обов'язкове медичне страхування, страхування відповідальності нотаріусів тощо [7].

Страхування відбиває ідею застереження, захисту та безпеки населення ,тому воно є необхідною передумовою стійкого економічного зростання країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базилевич Віктор Дмитрович. Страховий ринок України: природа та особливості функціонування: Автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.01.01/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1998. – 35с.
2. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uainsur.com/stats>
3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/>
4. Фінансова статистика (з основами теорії статистики) : [навч. посіб.] / А.В. Головач, В.Б.Захожай, Н.А.Головач, Г.Ф.Шепітко.–К.:МАУП, 2002.–224с.:іл. Бібліогр.:с.216–217.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Інтернет-журнал про страхування «Фориншурер» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: forinsurer.com
7. Ольвінська Ю. О. Конкурентоспроможність національної економіки як фактор інвестиційної привабливості / Ю. О. Ольвінська, О. І. Селезньов // Вісник

соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2004. – Вип. 17. – С. 295-301.

8. Самотоєнкова, О. В. Економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2010. – 182 с.

9. Підгорний, А. З. Статистика ринків: навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова. - Одеса: Атлант, 2014. – 408 с.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ВИПУСК 5

Частина II

Одеса
2019